

Kampånd en vigtig del af tilværelsen

**Fabrikant
Asger Holmboe
fylder 90 år**

Tekst: Paul Nielsen Foto:
Martin Ravn

HORSENS - En læge sagde engang til fabrikant Asger Hombøe, at han nok skulle blive 90. Det skrev han sig bag øret og fandt spådommen helt i sin orden.

Hans farmor blev 96, og da hun fyldte 90, holdt hun en nytårstale, som imponerede alle.

Om få dage fylder Asger Holmboe så de lovede 90 år. Mere præcist tirsdag den 9. november, i hvilken anledning han er vært ved en reception på Horsens Hospital i Le-vysgade, hvortil han og hans kone flyttede for et par måneder siden efter et farvel til deres dejlige bolig i Bjerre Herred. Klokkeslettet er 10-12.

Weekend'en forinden har ægteparret haft familien til middag på Jørgensens Hotel.

Spiller tennis

Holmboe-familien er en gammel, anset slægt i Horsens.

Den har altid været præget af kampånd og gåpåmod. For nogles vedkommende betød det mange smerter - for et par af dem døden.

Men dette med at give op overfor vanskeligheder, selv de mest uforudsete, har aldrig ligget til den familie.

Ja, ja, godt nok fylder jeg 90, men jeg holder mig da i vigør både fysisk og psykisk, siger Asger Holmboe. Den eneste skavank, jeg har, er lidt drilleri med mit ene ben. Men det er da heldigvis ikke værre, end jeg fortsat spiller tennis en gang eller to om ugen. Old boys, forstås. Og her indfører fru Holmboe, at der næppe er mange, der har så godt et helbred som han.

En anden hovedhobby for Holmboe er, at han spiller skak engang om ugen vintere igennem, og han har fortsat sæde i boligretten.

Som han siger: »Man skal bruge sig, så længe man har sig - men ikke misbruge sig. Han har både gået til gymnastik, svømmet og cyklet langt op i alderen.

Vigtigst for ham er at holde hjernen klar. Han læser meget, ikke mindst historie, Han ryger og drikker med måde - gør i det hele taget alt med måde.

Lakfabrik

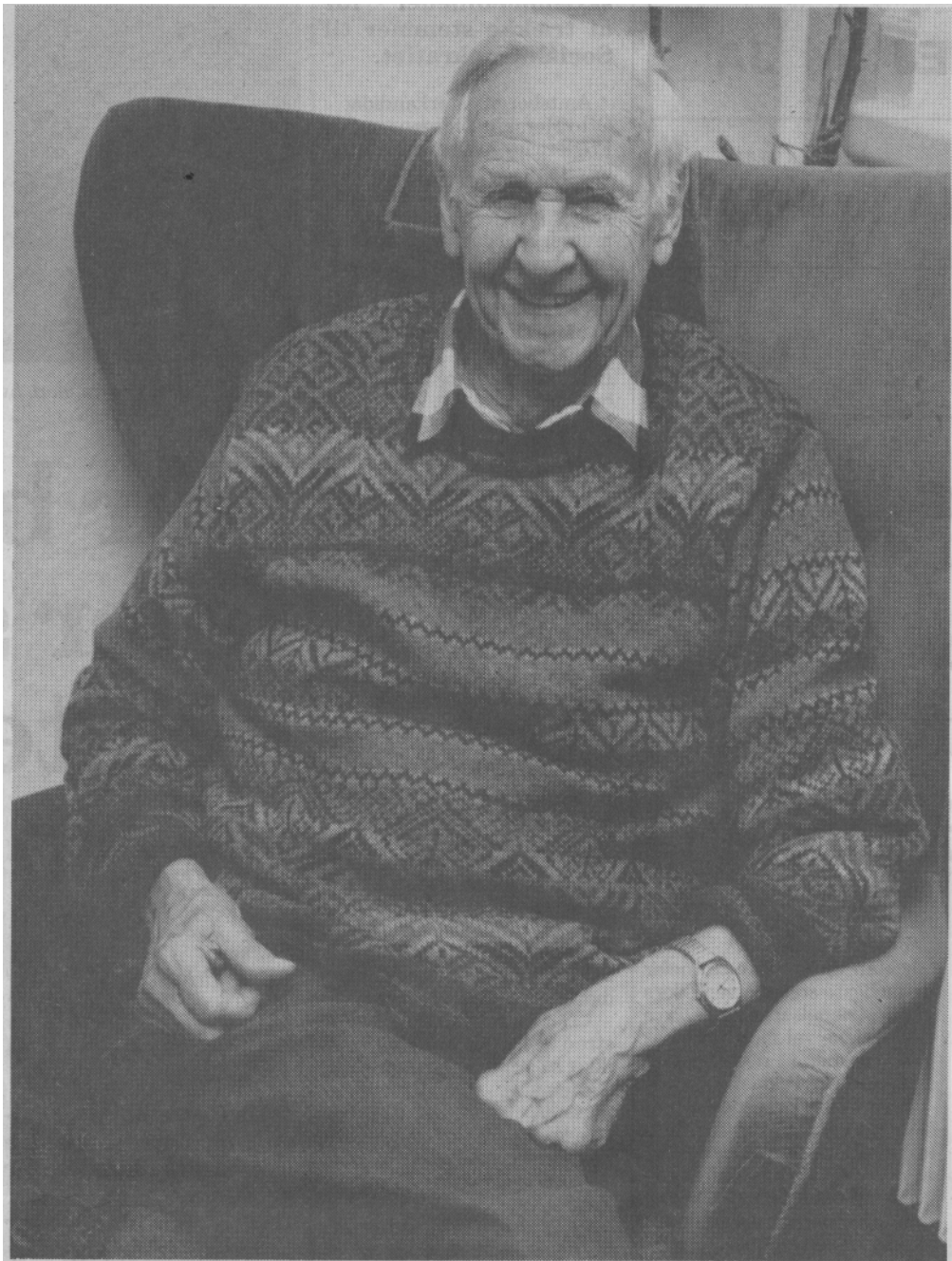
I mange år havde han sin egen lakfabrik. Den afhændede han for 25 år siden, men havde så et mindre firma, hvor han sad og lavede Fido-farver (acryl) til kunstnere og skoler.

Han fastslår, at der aldrig er nogen dag, der er faldet ham lang. - Jeg har aldrig kedet mig, men jeg er jo også gift, ler Holmboe. Det er meget væsentligt, at man holder sig aktiv.

- Og det med kampånden?

- Jeg har altid godt kunnet lide at have noget at slås for - ikke korporligt, naturligvis. Hvis man har en kæmper man for den.

- Når jeg har en mening, holder jeg fast på den, indtil jeg eventuelt bliver overbevist om noget andet. Desuden har jeg hele tiden gennem livet kunnet glæde mig over et godt humør (Rynkerne i ansigtet stammer helt bestemt fra de mange smil).

Asger Hombøe i det ny hjem på Horsens Hospital

Modstandsmand

- Der var flere intermezzi under besættelsen?

- Tja. Og jeg kom også et par gange lidt tættere på Gestapo, end jeg brød mig om. Jeg husker tydeligt den 16. maj 1944. Jeg havde været ude til våbenmodtagning og var kommet tilbage til Horsens klokken re om morgenen. Da vi vidste, at Gestapo var ude efter os, sov jeg ikke hjemme om natten, og det viste sig at være heldigt.

Gestapo kom nemlig for at hente mig i min lejlighed i Nørregade. Min kone var alene hjemme med vore tre børn, og hun fortalte, at jeg var bortrejst.

- Det var for farligt for mig at tage med tog. Jeg har senere fået at vide, hvem der bedede mig til tyskerne, men da han er død nu, vil jeg ikke sige hans navn.

Fra Århus cyklede jeg videre til Vestkysten og derfra til Sønderjylland, hvor jeg kom til at bo hos malerinden Agnes Schmidt.

På et tidspunkt lod jeg sive ud, at jeg var flygtet til Sverige. Det gjorde jeg ikke, for hvad nytte kunne jeg vel gøre der. Senere meldte jeg mig til tjeneste igen, og fra Vejle blev jeg knyttet til modstandsbevægelsens efterretningstjeneste.

Jeg boede en tid hos fabrikant Wittrup. En aften lod der et vældigt brag, og da jeg mente, at der altid ville komme to, gik jeg hen til vinduet og kikkede ud. Ganske rigtigt, der lod et brag, og jeg så skyggen af de skikkelser, der flygtede væk.

Bombesprængningen havde ramt Wittrups Tæppefabrik, og der var tale om en schalburgtage, altså foretaget af tyskerhåndlangere.

Det var hævn for, at Wittrup havde nægtet at sælge

tæpper til besættelsesmagten. Jeg kom til at bo i nogle værelser på 2. sal hos min svigermor, men hendes viden om mit arbejde gjorde, at nervepresset blev for stort hos hende, og så flyttede jeg.

Selvfolgelig vidste jeg, hvad det kunne koste, hvis tyskerne fik fat i én. Men når man står midt i det, bliver der ikke tid til at være bange.

Min yngste bror Ebbe blev sendt til tysk kz-lejr og kom til at arbejde i en blymine. Det døde han af. Min anden bror Erik kom til Frøslev. I forvejen havde jeg mange år forinden mistet min bror Knud, der var journalist og forfatter.

Skudt af beduiner

Han skrev bl. a. bogen »Ørkenen brænder« og blev kaldt en dansk Lawrence of Arabia.

Der var det med Knud, at han blev muslim. Undervejs ene mand fra Akaba til Mekka blev han fanget og mishandlet af nogle beduiner.

Det lykkedes ham at flygte, og han svømmede et langt stykke, før han gik i land. Han fandt ind til en arabisk pige, men hun angav ham til beduinerne, og så blev Knud skudt. Han er mange år senere blev identificeret ved hjælp af et tandsæt.

Selv kom jeg lidt for tæt på Gestapo igen i Ribe. Der blev pludselig gaderazzia, og en masse mennesker, bl. a. jeg selv, blev stoppet. Jeg måtte svare på, hvor jeg boede, og hvor jeg skulle hen. Jeg måtte vise mit legitimationskort. Det var selvfølgelig falsk, men tyskerne tog det for gode varer, og jeg slap med skrækken.

- Der var en god portion idealisme med i billedet?

- Det var der vel, ellers ville jeg aldrig have lavet noget, der på det tidspunkt var livsfarligt. Den indstilling overførte jeg efter krigen, hvor jeg blev leder af luftmeldtjenesten i

hjemmeværnet. Men tænk, jeg måtte opgive arbejdet, da jeg fyldte 55 år. Hvad giver De mig?

- Men man fulgte militærets regler, hvad jeg synes er helt forrykt. I dag er jeg menigt medlem - på papir. Vi har fået vores egen veteranklub.

- Der var en bestemt episode under besættelsen, som De husker meget godt?

- Åh, ja, det var den med en mand, der arbejdede for tyskerne og som man mente var stikker. Fra Århus fik vi besked på, at han skulle likvideres.

Det talte vi om i ledelsen i Vejle, undersøgte hans forhold og fandt frem til, at han have kone og syv børn. - Joh, vi kunne faktisk også godt tænke os om den gang, så i stedet for at likvidere ham besluttede vi at skræmme ham væk.

- Vi startede med at ringe til ham, at han ville blive skudt om otte dage. Næste dag ringede vi, at der nu kun var syv dage til - og næste seks dage. Så turde han ikke foretage sig noget, men forsvandt. Efter krigen fik manden en rimelig straf for sit arbejde for tyskerne.

32.000 levedage

- Og så fylder De altså 90.

- Ja, det bliver vel rundt regnet 32.000 levedage. Jeg synes, jeg har haft en god tilværelse, og jeg er glad for at kunne holde mig i form fysisk og psykisk. Det har betydet meget for mig, at jeg har en særdeles aktiv kone.

Hun har været Gallup-interviewer og skaffet au pair-piger, og sammen holder vi meget af kunst. Det var far, der gav mig interessen, og det var vel naturligt, når vi havde med farver at gøre. Og selvfølgelig er vi med i Kunstforeningen, tilføjer Asger Holmboe.